

ЖИЧАНИ НАРОДНИ ИНСТРУМЕНТИ

Народни музички инструменти

жичани:

дувачки:

ударни:

ЖИЧАНИ НАРОДНИ ИНСТРУМЕНТИ

Тамбура

Тамбурата е традиционален, македонски, народен, жичан инструмент.

Се изработува од липово, јаворово, крушково и друг вид на дрво. Тамбурата е составена од три дела: корпус (тело), врат и глава.

Тамбурата при свирењето се држи во хоризонтална положба и завртена на левата страна. Звукот се добива кога со десната рака и со помош на трзалица се свири по жиците.

Со притискање на жиците со прстите од левата рака се произведуваат тонови различни по висина.

Во народната инструментална традиција тамбурата се употребувала како соло инструмент, а во поново време и како ансамблов инструмент.

Многу често со овој инструмент биле придружувани и народните песни. Во орската традиција била дел од Ансамблите составени од гајда, тапан, тамбура и кемане.

<https://www.youtube.com/watch?v=C1CMAx28EXw>

Кемане

Кемане – гусла е гудачки инструмент со крушковидна форма на кој се затегнати три жици (струни). Постои вид на кемане со 4 жици.

Се изработува од едно парче дрво со 3 конструкциски делови: крутна (корпус), врат (шија) и глава, од ореово, јаворово или друго дрво.

Звукот се добива кога со десната рака со помош на гудало се влече по жиците.

Со притискање на жиците со прстите од левата рака, се произведува различна висина на тоновите, жиците се поставени на различна висина, така што може да се свира на две жици истовремено. На првата и третата жица се исполнува мелодијата, а на втората жица, лежечкиот тон.

За време на свирењето, кемането се држи во вертикална положба, наклонет на десната страна.

Кемането се користи камко придружник на народните песни, а ретко и како солистички инструмент.

<https://www.youtube.com/watch?v=7aYt34xLKuY>

КАНОН

Канон е жичан инструмент. Има правилен трапезоиден корпус (форма). Најчесто се изработува од јаворово дрво.

Трапезоидниот корпус на канонот е затворен со мала штица од смрека и козја кожа. Над козјата кожа е поставен потпирач (магаренце) за струните, потпрен на четири места. Над кожата има смреково штиче кое го покрива корпусот. На него се затегнати од 24 до 27 жици групирани по 3 во еден ред.

Звукот се произведува со удирање по струните со метални напрстоци.

Канонот е виртуозен солистички инструмент. Во Македонија го донеле турските патувачки чалгиски групи.

<https://www.youtube.com/watch?v=BsbFK5N6hh4>

УТ

Ут е инструмент со жици од персиско-арапско потекло. Има мешлесто-крушковидно тело. Кај некои од нив вратот е подолг, а кај некои – пократок. Над вратот има глава со чивии на кои се затегнуваат жиците. Бројот на жици е различен и се движи од 8 до 12.

Звукот се произведува кога со десната рака и со помош на трзалица (перце) се свири по жиците. Со притискање на жиците со прстите од левата рака се добиваат тонови различни по висина.

Во инструменталната практика, утот најчесто се среќава како ансамблов инструмент, во состав на чалгиите. Понекогаш се користи и како солистички инструмент.

https://www.youtube.com/watch?v=62YQbuQW_MY&list=R D62YQbuQW_MY&index=1

Изработил: Благој Крстевски
– наставник по музичко образование
во О.У. „Тодор Ангелевски“ Битола